

Nie taki diabeł straszny!

Spróbuj nauczyć się ortografii!

Nie musimy wcale pamiętać wszystkich zasad ortograficznych, wystarczy tylko znać niektóre, reszta to kwestia skojarzeń.

Słyszymy takie wyrazy: módek, mawka, urzdowa, zdarzenie, ukae, umoliwi, jeyna, półka itp.

Co robimy: biegniemy po słownik, pytamy kolegi czy piszemy „na czuja”? W większości przypadków tylko ten ostatni wariant wchodzi w grę. Najlepiej będzie zacząć kojarzyć z czymś te wyrazy: z wyrazami podobnymi, próbowa odmieniać, zastosowa jedną z metod mnemotechnik itd.

I tak np. **módek** - piszemy **ó**, bo pierwszy człon kojarzy nam się ze znanymi wyrazami **móć**, **mówi**. Piszemy **e**, bo znaleźli my wyraz pokrewny **mózg**, gdzie wymieni się na **z. urzdowa** - gdy moi uczniowie nie wiedzą czy napisać **z**, **rz**, prosz by przypomnieli sobie pisownię wyrazu **rz** d np. I, II na sprawdzianie.

mawka z niczym specjalnie nie da się skojarzyć, chyba że zastosujemy metod obrazków i gdy tylko usłyszymy słowo **mawka** wyobrazimy sobie spadając z nieba deszcz „”. Moemy rozwinąć nieco swoją wyobraźnię i pomyśleć, że **mawka** to spadające z nieba np. elazka albo spadające z nieba ołte kredki. Musimy jednak wcześnie niej umówić się co do kilku symboli. I tak ka da „trudna” litera tj. **ó, u, rz, ch, h** będzie kojarzyła nam się z jakim symbolem. Np. ka de „” ma symbol elazka. Troszk to skomplikowane, ale moecie mi wierzyć wszystko jest kwestią umowy. Mo na te zamiast symboli zastosowa jakie gesty np. **ó** to zło one pi stki z wyciągniętym kciukiem, tak jak by my pokazywali ok.

Wróć do wymienionych wyżej wyrazów. Piszcie dwa kolejne, musimy szukać wyrazów pokrewnych.

zdarzenie - kojarzy nam się z: **darzeniem**, **dawaniem**, **obdarowaniem**, w końcu **darem** i **ju jeste my w domu**, **rz** wymienia się na **r** i nie ma w tpliwości, co do pisowni tego wyrazu. Podobnie rzecz się ma z wyrazem **ukae** i **umoliwi**.

ukae - musimy odczytać właściwy kontekst wyrazu. Czy chodzi o wyraz **ukarze** (od kara) np. **Mama ukarze Oli za złe zachowanie**. Czy może chodzi o wyraz **ukae** (od ukaza) np. **Kiedy ukae się pierwsza gwiazdka zasiadamy do wigilijnej kolacji**. W tym przypadku z pewnością napiszemy **ukae** przez **z**, bo przypomnimy sobie wyraz **ukaza**, gdzie wymieni się na **z**.

umoliwi - jeśli znamy wyraz **mołwy** to nie ma problemu, ale jeśli nie, to trochę pokojarzymy; **umoliwi** - **mołwy**, **móć**, **mog**, wymieni się na **g**. Przejrzyjcie czy później wpadniemy na właściwy trop.

jeyna - w tym wyrazie niespecjalnie da się wymieni na jak literę. Mój uczeń Michał nie ma problemu z tym wyrazem, bo gdy tylko słyszy **jeyna** myśli o **jeu**. Myli, że to całkiem fajne i trafne skojarzenie. I ostatni półka - ten sam uczeń, mówi że pamięta jak się pisze pół (bo połowa), więc z półką nie będzie problemu.

Oczywiście nie zawsze te skojarzenia są trafne np. znamy wyraz **rz** d (I, II na sprawdzianie) i idąc tym tropem, moglibyśmy napisać **rz** dzi, bo znany nam jest człon pierwszy wyrazu, ale już wyraz **da** nie napiszemy przez **rz**, mimo że słyszymy **rz** d. W tym przypadku metoda znanych wyrazów nie sprawdza się i musimy po prostu pisownię tego wyrazu zapamiętać (moemy w tym

celu wykorzysta metod obrazkow , kojarz c z wyrazem da nast puj c sytuacj : uk da elazka).

S te takie pary wyrazów, które brzmi podobnie i najcz ciej mylimy ich pisowni . Na pocz tek podam pary takich wyrazów, a w nawiasie zaproponuj sposób na ich zapami tanie:

aden – **rzadko** (aden nie pójdzie do dyskoteki. Rzadko chodz do dyskoteki.) po prostu – poprzez (Po! prostu nie lubi tej ortografii. „Poprzez góry, poprzez lasy ha na hali s juhasy!”)

naprawd – **na pewno** (Naprawd musz to napisa razem, bo na pewno tak to si pisze.)

po yczki – **porzeczeki** (Te, co lubi zjada napisz przez **rz**, a tego czego nie lubi robi , czyli po ycza , napisz przez .)

hart- **chart** (hart ducha napiszemy przez **h**, chart w sensie pies napiszemy przez **ch**)

harowa - **chorowa** (musimy przypomnie sobie pisowni tych wyrazów, mo emy odwoływa si do wyrazów z samym **h** np. harówka, harcówka. Chorob zapewne wszyscy znaj .)

wójt- **wuj** (Ten lubiany i z u miechem to wuj. Ten zamkni ty i niedost pny to wójt).

zatrwo y - **tworzy** (trwo y , trwoga, wymieni si na **g**; tworzy , tworzywo, twórca, **rz** wymieni si na **r**).

m awka - **mrzonka** (M awka elazek. Mrzonka rzodkiewek.)

Takich par wyrazów jest mnóstwo. Sama niejednokrotnie łapie si na tym, e pomył ich pisowni . Jedyna rada, jak to mówi „trzeba spieszy si powoli”.

Krótkie podsumowanie. Kiedy mo emy to wymieniamy:

Ó – a, e, o

Rz – r

- g, z, , s, h, dz

H – g, z,

Ch – sz, s,

A je li nie to pami tamy:

Ko cówki: ów, ówka, ówna oraz wyrazy ówczesny, ów, ówdzie

Uwaga! skuwka, zasuwka

Ko cówki: - un, - unka, - ulec, - unek, - uj , ujesz, uje itd. oraz zdrobnienia – unia, - unio, - uszek, - uchna itd.

Uwaga! niepokój, bój

Rz po spółgłoskach: p b, t d, k g, ch, j, w

Uwaga! kształt, wykształcenie, pszenica, pszczoła, prostszy, najprostszy, młodszy, najmłodszy (przymiotniki w stopniu wy szym i najwy szym) Hiper i Hipo

Wszystkie hucz ce i hała liwe: huk, hejnał, hałas, hymn itp.

No i na koniec troszk rozrywki. Posiadaj c te wiadomo ci, spróbuj rozwi za łamigłówki.

1. Problem niewa ny, nieistotny to ... problem

--	--	--	--	--

2. Je li kto obdarowuje innych, to mówimy, e jest ...

--	--	--	--	--

3. Na chusteczkach, bluzkach, obrusach

--	--	--	--

4. du e zwierz z samym h ~~potam~~ + ~~bli~~oteka

--	--	--	--	--	--	--	--

5. musie- + mo e by dobry, zły - ~~akter~~

--	--	--	--	--

6. Silny wiatr + chmura

--	--	--	--	--	--	--